

ONTWERP-UITTREDINGSPLAN
GEMEENTEN
DE RONDE VENEN
EN
EEMNES

~~Vastgesteld~~ door het Algemeen Bestuur op 24 juni 2026

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Uittredingsplan	4
3	Gevolgen uittreding	5
	3.1 Contracten	5
	3.2 Bedrijfsvoering / personeel	7
	3.3 Financiën	7
	3.4 Juridische aanpassingen	8
	3.5 Transitie	9
	3.6 Risico's	9
4	Uittreedsommen	10
	Bijlage 1	11

1 Inleiding

Aanleiding

De Afval Verwijdering Utrecht is een gemeenschappelijke regeling van 25 gemeenten die zorg draagt voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten. De gemeenten De Ronde Venen en Eemnes hebben aangegeven uit de gemeenschappelijke regeling te willen treden. De gemeente De Ronde Venen wordt per 1 januari 2027 aandeelhouder van Cyclus en brengt naast de afvalinzameling ook de verwerkingscontracten bij deze publieke organisatie onder. De gemeente Eemnes sluit per 1 juli 2026 voor zowel de inzameling als de verwerkingscontracten aan bij de gemeenschappelijke regeling GAD. De colleges van beide gemeenten hebben een uittredingsverzoek gedaan aan het Dagelijks Bestuur van de AVU.

Op basis van artikel 2 van de Uittredingsregeling GR AVU 2020¹, kortweg Uittredingsregeling, dient er een plan te worden opgesteld om de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes te laten uittreden: het uittredingsplan. Aan de basis daarvan ligt een onderzoek door een onafhankelijke externe deskundige naar de gevolgen en kosten van uittreding. Insteek daarbij is dat alle kosten die de uittreding met zich meebrengt voor rekening zijn van de uittredende partij of in dit geval uittredende partijen². De uittreding mag geen financieel nadeel, financieel risico of nadeel als gevolg van aangegane verplichtingen opleveren voor de overige 23 deelnemende gemeenten in de GR AVU. Voor zover dit wel het geval is moet dit worden gecompenseerd zodat er, over een weer, sprake is van 'finale kwijting'.

Verantwoording

Dit uittredingsplan is opgesteld door de AVU met als blauwdruk het uittredingsplan van 2020 ten behoeve van de uittreding van de gemeente Vijfheerenlanden (Vianen). Het externe bureau IPR Normag is gevraagd dit uittredingsplan inhoudelijk te beoordelen in oktober 2025.

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van geraadpleegde documenten en overige informatie. Op basis van de jaarrekening 2024, de begroting 2026 en de ontwerp-begroting 2027 van de AVU zijn relevante posten gedefinieerd voor het bepalen van de uittreedsom. Per post is vervolgens de omvang in beeld gebracht, op de wijze zoals beschreven in de Uittredingsregeling. De uitkomsten zijn nader geverifieerd en verwerkt in een ontwerp-uittredingsplan. Dit ontwerpplan is besproken met vertegenwoordigers van de AVU en de gemeenten en daarna definitief gemaakt middels een besluit van het Algemeen Bestuur. De definitieve uittreedsom wordt bepaald op het moment dat de definitieve begroting voor 2027 is vastgesteld.

¹ Uittredingsregeling AVU 2020, vastgesteld in de algemeen bestuur d.d. 1 juli 2020, uitwerking van artikel 42 van de Gemeenschappelijke Regeling AVU versie 1-2023, met daarin voorwaarden voor uittreding van een gemeente.

² Artikel 42, lid 3, GR AVU versie 1-2023.

2 Uittredingsplan

In het voorliggende uittredingsplan is de systematiek voor het berekenen van de financiële gevolgen van de uittreding vastgelegd. Het is de intentie van beide partijen om daarbij de belangen over en weer helder in beeld te brengen en objectief te laten onderzoeken door een derde partij, i.c. IPR Normag. Uiteindelijk resulteert dit onderzoek in een voorstel voor een door de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes aan de AVU te betalen uittreedsom. In eerste instantie worden de voorlopige uittreedsommen bepaald. In een later stadium, zodra de jaarrekening 2025 van de AVU is vastgesteld (uittreedsom Eemnes) en de jaarrekening 2026 (uittreedsom De Ronde Venen) , kan het AVU- bestuur de definitieve uittreedsom vaststellen.

Belangrijke uitgangspunten³ voor het uittredingsplan zijn:

- Peildata zijn de beoogde data van uittreding, voor de gemeente Eemnes 1 juli 2026 en voor gemeente De Ronde Venen 1 januari 2027. Alle feiten en omstandigheden die bekend zijn tot dit moment worden meegenomen in de bepaling van de uittreedsom. Gebeurtenissen en inzichten van na de peildatum spelen geen rol.
- De uittreedsom bestaat uit een vergoeding ter compensatie van frictie- en desintegratiekosten die voortvloeien uit de uittreding, onder aftrek van eventuele baten. Daarbij wordt opgemerkt dat de AVU en de uittredende gemeenten zich dienen in te spannen om de hoogte van de frictie- en desintegratiekosten te beperken.
- Onder frictiekosten wordt verstaan alle eenmalige kosten van de AVU die samenhangen met de uittreding.
- Desintegratiekosten betreffen alle kosten direct dan wel toekomstig te maken dan wel te dragen door de AVU, die samenhangen met de afbouw van overcapaciteit in personele en materiële sfeer en andere verplichtingen, de afbouw van risico's daarbij inbegrepen.
- Voor het bepalen van de desintegratiekosten wordt een doorwerkingsperiode van maximaal vijf jaar na uittreding aangehouden. Dat betekent in dit geval dat alle (te verwachten) kosten tot 1 juli 2031 (gemeente Eemnes) en tot 1 januari 2032 (gemeente De Ronde Venen) in de berekening worden betrokken.
- De gemeenten De Ronde Venen en Eemnes zijn gehouden zich in te spannen om eventuele bij de AVU overtollig geworden formatie over te nemen, dan wel op een andere manier in stand te houden.
- De gemeenten De Ronde Venen en Eemnes zijn eveneens gehouden om zich in te spannen voor het overnemen van andere dan personele verplichtingen van de AVU, die als gevolg van de uittreding verminderd of beëindigd moeten worden.
- De AVU verricht geen werk voor derden, anders dan voor de aangesloten leden. Dat betekent dat er vanaf de uittreiddatum geen diensten meer door de AVU voor de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes (kunnen) worden verricht. De gemeenten De Ronde Venen en Eemnes kunnen geen diensten meer afnemen.
- Alle financiële bedragen zijn zoveel mogelijk op basis van prijspeil 2025.

³ Voor de letterlijke tekst wordt verwezen naar de Uittredingsregeling AVU 2020.

3 Gevolgen uittreding

In de volgende paragrafen wordt puntsgewijs ingegaan op de door te voeren wijzigingen en andere consequenties van de uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes voor de GR AVU. Aan het eind van elke paragraaf zijn de geraamde financiële gevolgen samengevat.

3.1 Contracten

De bedrijfsvoering van de AVU bestaat in hoofdzaak uit regievoering, het afsluiten en beheren van contracten voor de overslag, het transport en de be- en verwerking van huishoudelijk afval van de aangesloten gemeenten. Het uitreden van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes heeft geen consequenties voor de uitvoering van deze taken van de AVU. Het aantal contracten wijzigt niet, er valt geen overslaglocatie o.i.d. weg en de uitvoering hoeft ook niet op een andere wijze worden aangepast.

Wel moeten de afzet- en verwerkingscontracten van de AVU waar nodig worden aangepast. Daarbij wordt de volgende 'ladder' met opties in voorkeursvolgorde gehanteerd:

1. Contract aanpassen
2. Contracten overnemen door de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes
3. Contract beëindigen
4. Contract uitdienen

Bij elke optie is het de vraag of er consequenties voor de AVU zijn en zo ja hoe groot deze zijn, vertaald in euro's. Voor de verschillende fracties waarover de AVU regie voert volgt hieronder een korte beschrijving.

Verwerking (grof) huishoudelijk restafval en gft

In 2019 heeft de AVU de verwerkingscontracten voor de verwerking van het gft, het huishoudelijk restafval (inclusief grof huishoudelijk restafval) en de overslag van dit afval opnieuw aanbesteed. Per 1-1-2021 zijn de nieuwe verwerkingscontracten met AVR en Attero in werking getreden. Bij de verlenging van deze contracten per 1 januari 2027 is rekening gehouden met het uitreden van de gemeente De Ronde Venen. Tevens zijn met de combinatie AVR-Attero afspraken gemaakt over de uittreding van de gemeente Eemnes per 1 juli 2026. Derhalve zijn er ingevolge de uittreding van beide gemeenten geen consequenties voor de AVU in contractuele of financiële zin.

PMD-verwerking

Het PMD van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes valt onder het AVU-contract dat is overgedragen aan en wordt uitgevoerd door Regie Kunststoffen Nederland (RKN). Het PMD van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes wordt aan de AVU onttrokken en bij Cyclus NV respectievelijk de GAD ingeboekt. Cyclus en de GAD zijn ook contractpartner van RKN en dat betekent dat er per saldo materieel aan de kant van RKN niets wijzigt. Met betrekking tot dit contract zijn geen consequenties voor de AVU te verwachten. Wel brengt RKN jaarlijks een bedrag van € 16.500 in rekening voor de administratieve afhandeling en het gebruik van registratiesoftware. Deze kosten gaan niet omlaag met het uitreden van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes en worden betrokken in de berekening van de uittreedsom.

Glazinzameling en -verwerking

De glazinzameling wordt verzorgd door de dienst IMH van de gemeente Utrecht op basis van een dienstverleningsovereenkomst. De opzegtermijn voor deze dienstverlening is in principe 1 jaar, vanaf de datum van opzegging. Overeengekomen is dat de glazinzameling door IMH voor de gemeente De Ronde Venen wordt voortgezet tot en met 31 december 2026 en voor de gemeente Eemnes tot en met 30 juni 2026.

Het contract voor glasverwerking met het bedrijf Maltha loopt af op 31-12-2027. In het nieuwe contract vanaf 2028 wordt het glas uit de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes niet meer als hoeveelheid opgenomen. In overleg met het bedrijf Maltha is vastgesteld en bevestigd dat de uittreding van deze gemeenten met betrekking tot het lopende contract geen consequenties voor de AVU heeft.

Papierinzameling en -verwerking

Ten aanzien van de papierinzameling geldt voor de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes dat deze tot en met 31 december 2026 valt onder het contract dat de AVU met Remondis heeft afgesloten. Dit contract eindigt op 31 december 2026. Na deze datum dienen de gemeenten zelf zorg te dragen voor de inzameling van het oud papier en karton. Voor de gemeente De Ronde Venen zijn er daarom geen contractuele gevolgen ten aanzien van de papierinzameling. De eerdere beëindiging van de papierinzameling per 1 juli 2026 door de gemeente Eemnes heeft mogelijk wel contractuele gevolgen. Met Remondis is afgesproken dat dit bedrijf deze zoveel mogelijk zal proberen te beperken en hierover in overleg zal treden met de gemeente Eemnes. Eventuele kosten worden niet bij de berekening van de uittreedsom betrokken, maar worden rechtstreeks tussen de gemeente Eemnes en Remondis verrekend.

Het papier wordt verwerkt door Smurfit-Westrock in Renkum. In het verwerkingscontract is geen aanlever- of hoeveelheidsverplichting opgenomen en het uittreden van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes levert derhalve geen wijziging van het contract. De uittreding van deze gemeenten heeft met betrekking tot het lopende contract geen consequenties voor de AVU.

Inzameling medicijnen en injectienaalden

De inzameling en verwerking van oude medicijnen en injectienaalden wordt verzorgd door de dienst IMH van de gemeente Utrecht op basis van een dienstverleningsovereenkomst. De opzegtermijn voor deze dienstverlening is 1 jaar, vanaf de datum van opzegging. Overeengekomen is dat de inzameling en verwerking van oude medicijnen en injectienaalden door IMH voor de gemeente De Ronde Venen wordt voortgezet tot en met 31 december 2026 en voor de gemeente Eemnes tot en met 30 juni 2026. Uittreding van gemeenten De Ronde Venen en Eemnes heeft geen invloed op de vaste kosten voor de verwijdering van medicijnen en injectienaalden. Doordat deze gelijk blijven is er sprake van desintegratiekosten.

Textiel

De AVU faciliteert geen activiteiten met betrekking tot de inzameling en/of verwerking van textiel voor de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes. Weliswaar heeft de AVU de aanbesteding van deze contracten verzorgd, maar de contracten zijn gesloten tussen de gemeenten en Reshare.

Sorteeranalyses

Het contract met het bedrijf Eureco eindigt op 30 juni 2027. Met het bedrijf Eureco is overeengekomen dat onttrekking van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes uit deze opdracht kan geschieden zonder gevolgen voor de AVU.

Samengevat levert het aanpassen van de relevante contracten naar verwachting geen financiële gevolgen voor AVU. In sommige contracten is al rekening gehouden met de mogelijke uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes, andere contracten lopen af per 31-12-2026 of de uittreding is binnen het contract zonder consequenties mogelijk.

3.2 Bedrijfsvoering / personeel

De werkzaamheden van de AVU worden uitgevoerd door een compact bureau met drie vaste medewerkers, aangevuld met inhuur van personeel waar nodig. De uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes heeft per saldo nauwelijks tot geen effect op de omvang van de werkzaamheden van het bureau. De formatie en personele bezetting zal dan ook niet wijzigen als gevolg van de uittreding.

3.3 Financiën

Kosten

De totale te dekken kosten bij uittreding worden in de begroting gevonden als de optelsom van de beheerskosten (bedrijfsvoering) en de vaste kosten voor de inzameling van medicijnen en injectienaalden, tezamen aangeduid als “verrekenkosten”. Volgens de begroting 2026 zijn de verrekenkosten van de AVU € 807.992 en de bijdrage van gemeente De Ronde Venen € 27.957 (= 3,46%) en de bijdrage van de gemeente Eemnes € 5.733 (=0,71%). Deze bijdragen vallen weg, de gezamenlijke verrekenkosten van de AVU worden door 2 partijen minder gedragen. De periode waarover de kosten moeten worden gecompenseerd door de uittredende gemeenten is 5 jaar. Vanuit het solidariteitsbeginsel - een van de kernbeginselen waarop de samenwerking binnen AVU gestoeld is - is het de vraag of het wenselijk en noodzakelijk is om de uittredende gemeenten gedurende vijf jaar voor hun volledige aandeel te laten bijdragen. Dit geldt met name gezien de relatief lage beheerskosten - die het merendeel van de “verrekenkosten” betreffen - in verhouding tot de totale jaarlijkse begroting, en het feit dat de deelnemende gemeenten, noch de uittredende gemeenten, de “verrekenkosten” nauwelijks kunnen beïnvloeden. Daarom is het voorstel om de geprognosticeerde bijdragen van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes onder toepassing van een afbouwstaffel mee te nemen in de uittreedsom. Dat levert de volgende tabel op:

Berekening uittreedsom (totaal)							
Jaar	Grondslag kosten	Gemeente De Ronde Venen			Gemeente Eemnes		
		Kosten (o.b.v. verdelingsgrondslag)	Staffel afbouw	Kosten uittreden (o.b.v. staffel afbouw)	Kosten (o.b.v. verdelingsgrondslag)	Staffel afbouw	Kosten uittreden (o.b.v. staffel afbouw)
2026	€ 807.992	€ 27.957	0%	€ 0	€ 5.737	50%	€ 2.868
2027	€ 853.241	€ 29.522	100%	€ 29.522	€ 6.058	90%	€ 5.452
2028	€ 888.224	€ 30.733	80%	€ 24.586	€ 6.306	70%	€ 4.414
2029	€ 924.641	€ 31.993	60%	€ 19.196	€ 6.565	50%	€ 3.282
2030	€ 962.551	€ 33.304	40%	€ 13.322	€ 6.834	30%	€ 2.050
2031	€ 1.002.016	€ 34.670	20%	€ 6.934	€ 7.114	10%	€ 711
	Verdelingsgrondslag	3,46%			0,71%		
Uittreedsom				€ 93.559	€ 18.779		
Deelnemingen en lening				-€ 2.886			-€ 592
Netto Uittreedsom				€ 90.673	€ 18.187		

1. Eemnes treedt per 1 juli 2026 uit, de verrekenkosten worden daarom berekend tot en met 30 juni 2031;
2. De grondslag voor de kosten is gebaseerd op de begrotingen 2026 en 2027. Na 2027 geldt een index.

Vermogenspositie

In zijn algemeenheid worden de kosten die de AVU maakt en de eventuele opbrengsten die worden gegenereerd, jaarlijks verrekend met de deelnemende gemeenten. De AVU kent geen opbouw van (algemene) reserves, het financiële risico ligt direct bij de gemeenten. Op de balans van de AVU per 31-12-2024 staan de volgende, qua omvang beperkte, vermogensposten.

Post	Toelichting	Waarde per 31-12-2024
N.V. ROVA Holding, Zwolle	Belang van 0,4%	€ 4.538
B.V. Afvaloverslag, Ede	Belang van 50%	€ 9.000
N.V. ROVA Holding, Zwolle	Achtergestelde lening	€ 69.882
Totaal		€ 83.420

Omdat het niet mogelijk aandelen te verkopen of de lening gedeeltelijk in te lossen, kan de vermogenspositie van de AVU niet worden gewijzigd ten gunste van uittredende gemeenten. Dit is overigens ook bij toetreding het geval. Ter verrekening van het eigen vermogen zal voor de gemeente De Ronde Venen de uittreedsom met 3,46% * € 83.240 worden verminderd en voor de gemeente Eemnes met 0,71% * € 83.240, zie ook de tabel.

Bedrijfsmiddelen

De AVU heeft geen investeringen meer in bedrijfsmiddelen. Er zijn daarom geen consequenties voor de AVU te verwachten.

Vereveningsregeling

De AVU hanteert een vereveningsregeling voor de kosten die de gemeenten maken voor het transport van het afval vanuit de gemeente naar het afvaloverslagstation. Hiermee wordt beoogd om elke gemeente eenzelfde transportprijs per ton per kilometer te laten bijdragen, los van de locatie van het afvaloverslagstation. Deze regeling is een werkafpraak tussen de deelnemende gemeenten en betreft de verevening van de werkelijke transportkilometers. Per saldo of "onderaan de streep" is de regeling 0, er zijn geen totale kosten of opbrengsten te noteren. Daarom is de vereveningsregeling geen onderdeel van de kosten of de baten van de AVU-organisatie en wordt derhalve niet betrokken bij de bepaling van de uittreedsom.

3.4 Juridische aanpassingen

De AVU moet naar aanleiding van het uittreden van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes de volgende zaken aanpassen:

De gemeenschappelijke regeling

De aanpassing van de GR-tekst wordt in eerste instantie praktisch ingevuld door de verslaglegging van de besluitvorming in het AVU-bestuur te hechten aan de huidige GR tekst. De uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes zal tevens worden vastgelegd in het Register van overheidsorganisaties en worden gepubliceerd op de overheidswebsite OfficiëleBekendmakingen.nl.

De vereveningsregeling

De vereveningsregeling moet worden aangepast op basis van een herberekening zonder de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes. Dat is een administratieve handeling van beperkte omvang.

Per saldo zijn de gevolgen voor de AVU, in het geval van de uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes beperkt tot de “verrekenkosten” en de administratieve kosten met betrekking tot het uittredingsproces, dat zijn de kosten voor de inhuur van een externe partij om het uittredingsplan te controleren.

3.5 Transitie

Dit betreft inspanningen en kosten die direct samenhangen met het uittreedproces.

Communicatie over de uittreding

In dit geval zijn hier aanvullend op de publicatie op de officiële website van de overheid www.koopoverheid.nl, geen specifieke acties vereist.

Communicatie en media algemeen

Het gaat dan om het aanpassen van de AVU-communicatie-uitingen: website, promotiemateriaal, e.d. waarin de deelnemers zijn vermeld. De voorziene acties zijn beperkt en worden werkenderwijs (werk met werk) ingevuld.

Interne informatiesystemen / systemen ter ondersteuning van de bedrijfsvoering

In de administratieve systemen van de AVU-organisatie moet een aantal praktische aanpassingen worden doorgevoerd. Dit is lopend werk en brengt geen extra kosten met zich mee. Voor wat betreft de archivering zijn er geen wijzigingen. Het Archief Eemland blijft houder van het permanent archief van de AVU.

Advisering

De kosten voor het advies derden over de uittreedsom en uittredingsplan worden rechtstreeks of via de AVU bij de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes voor ieder de helft in rekening gebracht, separaat van de uittreedsommen. Verder zijn er in dit geval geen advieskosten die voor rekening van de AVU komen.

Samengevat zijn de inspanningen die door of namens de AVU moeten worden gedaan in verband met de transitie n.a.v. de uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes beperkt en worden deze vooral werkenderwijs met de bestaande personele capaciteit van de AVU ingevuld.

3.6 Risico's

Zoals in de inleiding aangegeven wordt de definitieve uittreedsom bepaald op het moment dat de definitieve begroting voor 2027 is vastgesteld. Medio 2026 zal moeten blijken of de AVU de schadeclaim van AVR dient te betalen. Deze zal dan nog in dat jaar worden verrekend. Wanneer hierover voor de uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes nog geen duidelijkheid is, wordt door de vaststelling van dit uittredingsplan tevens vastgesteld en overeengekomen dat beide gemeenten hun deel zullen voldoen, ook al zijn deze uitgetreden. De schadeclaim dateert namelijk al van september 2023. Naar verwachting zijn er daarna geen restrisico's voor de AVU met betrekking tot de uittreding van gemeenten De Ronde Venen en Eemnes.

4 Uittreedsommen

Resumerend zijn de voorlopige uittreedsommen, aan de AVU te vergoeden door de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes getotaliseerd over 5 jaar, als volgt:

Gemeente De Ronde Venen	
Onderdeel	Uittreedsom
Beheerkosten	€ 71.363
Vaste kosten med. & inj.nld.	€ 22.197
-/- Toerekening E.V.	-€ 2.886
Totaal	€ 90.673
Gemeente Eemnes	
Onderdeel	Uittreedsom
Beheerkosten	€ 14.286
Vaste kosten med. & inj.nld.	€ 4.493
-/- Toerekening E.V.	-€ 592
Totaal	€ 18.187

Voor een toelichting op de opbouw van deze bedragen wordt verwezen naar hoofdstuk 3.

De definitieve uittreedsommen worden conform hetgeen hierover in de Uittredingsregeling 2020 is vastgelegd, berekend op basis van de jaarrekeningen van het jaar, voorafgaand aan de uittreding. Dat betekent dat de definitieve uittreedsom voor de gemeente Eemnes kan worden bepaald op basis van de jaarrekening 2025, die op 24 juni 2026 wordt vastgesteld. De definitieve uittreedsom voor de gemeente De Ronde Venen wordt vastgesteld gelijktijdig met de jaarrekening 2026, medio 2027.

Bijlage 1

Overzicht gebruikte documentatie

- Gemeenschappelijke Regeling Afval Verwijdering Utrecht versie 1-2023
- Uittredingsregeling AVU 2020
- Begroting AVU 2026 en ontwerpbegroting 2027
- Jaarstukken AVU 2024
- Uittredingsverzoeken gemeenten De Ronde Venen en Eemnes